Zbiór Orzeczeń

OPINIA RZECZNIKA GENERALNEGO
JÁNA MAZÁKA
przedstawiona w dniu 12 lipca 2012 r.[1]

Sprawa C-534/10 P

Brookfield New Zealand Ltd,
Elaris SNC
przeciwko
Wspólnotowemu Urzędowi Ochrony Odmian Roślin (CPVO)

i Schniga GmbH

Wspólnotowy system ochrony odmian roślin — Rozporządzenie (WE) nr 2100/94 — Swobodne uznanie przyznane CPVO — Ponowne dostarczenie materiału roślinnego wolnego od wirusów do badania technicznego

I – Wprowadzenie

1. W rozpatrywanym odwołaniu Brookfield New Zealand Limited (zwana dalej „Brookfield") i Elaris SNC (zwana dalej „Elaris") (lub zwane dalej łącznie „wnoszącymi odwołanie") wnoszą do Trybunału Sprawiedliwości o uchylenie wyroku w sprawie T-135/08 Schniga przeciwko CPVO – Elaris i Brookfield New Zealand (Gala Schnitzer)[2] (zwanego dalej „zaskarżonym wyrokiem"), w którym Sąd (szósta izba) stwierdził nieważność decyzji z dnia 21 listopada 2007 r. Izby Odwoławczej Wspólnotowego Urzędu Ochrony Odmian Roślin (zwanego dalej „CPVO" lub „Urzędem") dotyczącej przyznania wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin dla odmiany jabłka „Gala Schnitzer" (sprawy A 003/2007 i A 004/2007) (zwanej dalej „zaskarżoną decyzją").

2. Odwołanie zasadniczo stawia pytanie, czy Sąd prawidłowo ocenił zakres swobodnego uznania przyznanego CPVO, orzekając, że zgodnie z postępowaniem w sprawie wniosku o przyznanie prawa do ochrony odmian roślin CPVO uprawniony był do zezwolenia na dostarczenie nowego materiału roślinnego przeznaczonego do badania technicznego.

II – Ramy prawne

3. W czasie zajścia okoliczności faktycznych wspólnotowa ochrona odmian roślin uregulowana była przepisami rozporządzenia Rady (WE) nr 2100/94 z dnia 27 lipca 1994 r. w sprawie wspólnotowego systemu ochrony odmian roślin[3], zmienionego rozporządzeniem Rady (WE) nr 2506/95[4] (zwanego dalej „rozporządzeniem nr 2100/94").

1 — Język oryginału: angielski.

2 — Zb.Orz. II-5089.

3 — Dz.U. L 227, s.1.

4 — Rozporządzenie z dnia 25 października 1995 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2100/94 w sprawie wspólnotowego systemu ochrony odmian roślin (Dz.U. L 258, s. 3).

4. Artykuł 10 ust. 1 rozporządzenia nr 2100/94, zatytułowany „Nowość”, stanowi:

„1. Odmianę uważa się za nową, jeżeli przed dniem zgłoszenia wniosku określonym zgodnie z art. 51 jej hodowca, określony na podstawie art. 11, nie sprzedał lub w inny sposób nie przekazał osobom trzecim składników lub materiału ze zbioru lub nie wyraził na to zgody:

a) na terytorium Wspólnoty wcześniej niż jeden rok przed wskazaną uprzednio datą;

[...]”.

5. Artykuł 55 rozporządzenia nr 2100/94, zatytułowany „Badanie techniczne”, stanowi w ust. 4:

„Urząd określa w drodze ogólnych regulacji lub na wniosek [żądań] w indywidualnych sprawach, kiedy, dokąd i w jakich ilościach i jakości należy dostarczyć materiał siewny do badania technicznego i próby wzorcowe”.

6. Artykuł 61 rozporządzenia nr 2100/94 wymienia okoliczności, w których odrzuca się wnioski o przyznanie wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin. Stanowi on w zakresie istotnym dla niniejszej sprawy, co następuje:

„1. Urząd odrzuca wnioski o przyznanie wspólnotowe prawo [wspólnotowego prawa] do ochrony odmian roślin, jeśli ustali, że wnioskodawca:

[...]

b) nie zastosował się w wyznaczonym terminie do ogólnego przepisu lub do żądania na podstawie art. 55 ust. 4 lub 5, o ile Urząd nie zezwolił mu na nieprzedkładanie materiału;

[…]”.

7. Artykuł 73 rozporządzenia nr 2100/94, zatytułowany „Skargi na decyzje Izby Odwoławczej”, stanowi:

„1. Na decyzje Izby Odwoławczej przysługuje skarga do Trybunału Sprawiedliwości.

2. Skargę można oprzeć na następujących podstawach: braku kompetencji, poważnego naruszenia istotnych wymogów proceduralnych, naruszenia traktatu, niniejszego rozporządzenia lub jakiejkolwiek zasady prawnej związanej z ich stosowaniem, albo nadużycia władzy.

3. Trybunał Sprawiedliwości jest właściwy do unieważnienia lub zmiany zaskarżonej decyzji.

4. Skarga przysługuje każdej stronie postępowania odwoławczego, która nie uzyskała całkowitej lub częściowej satysfakcji ze swojego wniosku.

[...]”.

8. Artykuł 80 rozporządzenia nr 2100/94, zatytułowany „Przywrócenie do stanu pierwotnego”, stanowi w ust. 1:

„1. W przypadku gdy, mimo zachowania należytej staranności, składający wniosek o przyznanie wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin posiadacz lub inna strona postępowania przed Urzędem nie dotrzymała wyznaczonego terminu w stosunku do Urzędu, z uwagi na szczególne okoliczności, należy przywrócić termin, o ile niedotrzymanie wyznaczonego terminu bezpośrednio powoduje na mocy przepisów niniejszego rozporządzenia utratę jakiegokolwiek uprawnienia lub prawa do wniesienia środków odwoławczych”.

III – Okoliczności faktyczne

9. W zaskarżonym wyroku okoliczności leżące u podstaw sporu zostały przedstawione w następujący sposób:

„1. W dniu 18 stycznia 1999 r. Konsortium Südtiroler Baumschuler (KSB), w którego prawa wstąpiła skarżąca, [Schniga], złożyło do [CPVO] wniosek o przyznanie wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin na mocy [rozporządzenia nr 2100/94].

2. Wniosek ten został zarejestrowany pod numerem 1999/0033.

3. Wniosek o przyznanie wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin dotyczył odmiany jabłka (Malus Mill) Gala Schnitzer.

4. CPVO powierzył Bundessortenamt (niemieckiemu federalnemu urzędowi do spraw odmian roślin) dokonanie badania technicznego, o którym mowa w art. 55 ust. 1 rozporządzenia nr 2100/94.

5. Pismem z dnia 26 stycznia 1999 r. skierowanym do przedstawiciela KSB CPVO wezwał KSB do dostarczenia pomiędzy 1 a 15 marca 1999 r. zarówno jemu, jak i Bundessortenamt materiału niezbędnego do przeprowadzenia badania technicznego, mianowicie dziesięciu pędów w stanie uśpienia roślin do szczepienia. CPVO uściślił także, że KSB odpowiada za przestrzeganie wszystkich warunków fitosanitarnych i celnych w odniesieniu do dostarczenia materiału.

6. Bundessortenamt otrzymał materiał w dniu 9 marca 1999 r.

7. Pismem z dnia 25 marca 1999 r. skierowanym do przedstawiciela KSB CPVO potwierdził otrzymanie żądanego materiału i wskazał, że wspomniany materiał został doręczony Bundessortenamt w dobrym stanie i w terminie, ale nie był zaopatrzony w świadectwo fitosanitarne. Zwrócił się do KSB o dostarczenie tego niezbędnego dokumentu tak szybko, jak to możliwe.

8. W dniu 23 kwietnia 1999 r. KSB przesłało do Bundessortenamt europejski paszport fitosanitarny i uściśliło, że organ, który go wydał, mianowicie urząd ochrony roślin prowincji autonomicznej Bolzano (Włochy), wskazał, że dokument ten zastępuje świadectwo fitosanitarne.

9. Wiadomością elektroniczną z dnia 3 maja 1999 r. Bundessortenamt powiadomił KSB o otrzymaniu materiału w terminie, o jego odpowiednim charakterze oraz o tym, że dostarczony europejski paszport fitosanitarny wystarcza dla celów badania technicznego i sprawdzenia, czy zostały spełnione przesłanki materialne przyznania wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin. Jednakże zwrócił się o dostarczenie kopii oficjalnego świadectwa stwierdzającego brak wirusów w dostarczonym materiale.

10. W 2001 r. KSB powiadomiło Bundessortenamt, że nie jest w stanie dostarczyć żądanego świadectwa fitosanitarnego, gdyż okazało się, że materiał dostarczony w marcu 1999 r. w celu przeprowadzenia badania technicznego zawierał utajone wirusy.

11. Wiadomością elektroniczną z dnia 4 maja 2001 r. Bundessortenamt powiadomił CPVO o zamiarze usunięcia zakażanego materiału w celu uniknięcia zakażenia innych roślin i zaproponował, żeby CPVO zwrócił się do KSB o dostarczenie nowego materiału wolnego od wirusów w celu ponownego rozpoczęcia badania technicznego.

12. Wiadomością elektroniczną z dnia 8 maja 2001 r. skierowaną do Bundessortenamt CPVO wyraził zgodę na usunięcie zakażonego materiału i powiadomił, że postanowił zwrócić się do KSB o dostarczenie nowego materiału wolnego od wirusów w marcu 2002 r. Wskazał również, że skoro instrukcje dotyczące dostarczenia materiału nie precyzowały, iż powinien on być wolny od wirusów, ale tylko, iż musi on spełniać wymogi europejskiego paszportu fitosanitarnego, KSB nie można uważać za odpowiedzialne za tę sytuację, że nieuzasadnione byłoby odrzucenie wniosku dotyczącego odmiany Gala Schnitzer i że z tego powodu zaproponowane rozwiązanie wydaje się najlepsze.

13. Wiadomością elektroniczną z dnia 13 czerwca 2001 r. CPVO powiadomił KSB, że ponieważ podane instrukcje dotyczące dostarczenia roślin i wymogi dotyczące ich statusu zdrowotnego nie były wystarczająco jasne, wspólnie z Bundessortenamt postanowił upoważnić KSB do przedstawienia Bundessortenamt w marcu 2002 r. nowego materiału wolnego od wirusów i zaopatrzonego w stwierdzające to świadectwo fitosanitarne w celu ponownego przystąpienia do badania dotyczącego odmiany Gala Schnitzer.

14. W następstwie nowego badania technicznego Bundessortenamt stwierdził w sprawozdaniu końcowym z dnia 16 grudnia 2005 r., że odmiana Gala Schnitzer jest odrębna od najbardziej zbliżonej odmiany referencyjnej, czyli odmiany Baigent, na podstawie dodatkowej cechy »Owoc: szerokość prążków«.

15. W dniu 5 maja 2006 r. interwenienci Elaris SNC i Brookfield New Zealand Ltd, odpowiednio posiadacz licencji na prawo do ochrony odmiany Baigent i właściciel tego prawa, skierowali do CPVO sprzeciwy na podstawie art. 59 rozporządzenia nr 2100/94 wobec przyznania prawa do ochrony odmianie Gala Schnitzer.

16. Sprzeciwy zasadzały się na prawie do ochrony odmiany jabłka (Malus Mill) Baigent.

17. Podstawy, na które się powołano na poparcie sprzeciwów, to po pierwsze podstawa, o której mowa w art. 61 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 2100/94, gdyż zdaniem interwenientów naruszenie przez skarżącą warunków dostarczenia materiału przeznaczonego do badania technicznego, określonych w pismach CPVO z dnia 26 stycznia i z dnia 25 marca 1999 r., powinno było spowodować odrzucenie przez CPVO wniosku dotyczącego odmiany Gala Schnitzer, a po drugie podstawa, o której mowa w art. 7 rozporządzenia nr 2100/94, gdyż zdaniem interwenientów odmiana Gala Schnitzer nie odróżnia się od odmiany Baigent.

18. W dniu 14 grudnia 2006 r. prezes CPVO zatwierdził używanie dodatkowej cechy: »Owoc: szerokość prążków« dla celów stwierdzenia, że odmiana Gala Schnitzer ma odrębny charakter.

19. Decyzjami EU 18759, OBJ 06-021 i OBJ 06-022 z dnia 26 lutego 2007 r. komitet właściwy do rozstrzygnięcia sprzeciwów wobec przyznania wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin (zwany dalej »komitetem«) przyznał objęte wnioskiem prawo do ochrony odmianie Gala Schnitzer i oddalił sprzeciwy.

20. W dniu 11 kwietnia 2007 r. na podstawie art. 67–72 rozporządzenia nr 2100/94 interwenienci wnieśli odwołanie do Izby Odwoławczej CPVO od tych trzech decyzji.

21. [Zaskarżoną decyzją] Izba Odwoławcza uchyliła decyzję przyznającą wspólnotowe prawo do ochrony odmian roślin odmianie Gala Schnitzer oraz decyzje oddalające sprzeciwy i sama odrzuciła wniosek dotyczący odmiany Gala Schnitzer. W szczególności uznała, że art. 61 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 2100/94 nie zezwalał CPVO na upoważnienie KSB do dostarczenia nowego materiału, jako że KSB nie zastosowało się do żądania w indywidualnej sprawie

w rozumieniu art. 55 ust. 4 rozporządzenia nr 2100/94, w którym to żądaniu CPVO zwrócił się do niego o przedstawienie świadectwa fitosanitarnego stwierdzającego, że dostarczony materiał jest wolny od wirusów".

IV – Postępowanie przed Sądem oraz zaskarżony wyrok

10. Pismem złożonym w dniu 4 kwietnia 2008 r. Schniga wniosła do Sądu skargę o stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji.

11. Brookfield i Elaris – wnoszące odwołanie w niniejszej sprawie – brały udział w postępowaniu przed Sądem jako interwenienci występujący w sprawie po stronie CPVO.

12. Skarga o stwierdzenie nieważności została oparta na trzech zarzutach: i) niedopuszczalności sprzeciwów wniesionych do CPVO przez interwenientów; ii) naruszenia art. 61 ust. 1 lit. b) i art. 62 rozporządzenia nr 2100/94; oraz iii) naruszenia art. 55 ust. 4 rozporządzenia nr 2100/94.

13. Uznawszy zarzut pierwszy za niedopuszczalny ze względu na jego podniesienie po raz pierwszy w postępowaniu przed Sądem, Sąd rozważył dopuszczalność zarzutu trzeciego dotyczącego naruszenia przez Izbę Odwoławczą art. 55 ust. 4 rozporządzenia nr 2100/94. W pkt 39 zaskarżonego wyroku Sąd orzekł, że dokonując kwalifikacji prawnej pism CPVO z dnia 26 stycznia 1999 r. i z dnia 25 marca 1999 r., Izba Odwoławcza dokonała oceny prawnej, która mogła być podważona w ramach prowadzonego postępowania. Sąd stwierdził zatem, że zarzut trzeci jest dopuszczalny.

14. Przechodząc do istoty sprawy, Sąd zbadał w pierwszej kolejności zarzut trzeci. W związku z nim odrzucił pogląd wyrażony przez Izbę Odwoławczą w zaskarżonej decyzji, że art. 55 ust. 4 rozporządzenia nr 2100/94 nie zezwalał CPVO na udzielenie upoważnienia do dostarczenia nowego materiału przeznaczonego do badania technicznego.

15. Określając zakres swobodnego uznania przyznanego CPVO w art. 55 ust. 4 rozporządzenia nr 2100/94, w pkt 63 zaskarżonego wyroku Sąd uznał, że dla celów tego przepisu swobodne uznanie obejmuje prawo CPVO do określania, jeśli uzna to za konieczne w danej sprawie, warunków wstępnych dotyczących badania wniosku o przyznanie wspólnotowej ochrony odmian roślin, o ile nie upłynął termin, w ciągu którego wnioskujący o objęcie ochroną powinien odpowiedzieć na skierowane do niego żądanie w indywidualnej sprawie. W szczególności w pkt 64 zaskarżonego wyroku Sąd zauważył, że jest zgodna z zasadą dobrej administracji oraz koniecznością zapewnienia właściwego przebiegu i skuteczności postępowań sytuacja, w której gdy CPVO uzna, iż można skorygować nieścisłość, którą zauważył, dysponuje on możliwością dalszego badania złożonego do niego wniosku. Ponadto, jak stwierdził Sąd w pkt 65 zaskarżonego wyroku, swobodne uznanie przyznane CPVO pozwala temu urzędowi upewnić się co do tego, że jego żądania w indywidualnych sprawach są jasne i że wnioskodawcom wiadome są w jednoznaczny sposób ich prawa i obowiązki.

16. W świetle oceny odpowiednich okoliczności faktycznych leżących u podstaw zawisłej przed nim sprawy Sąd uznał, iż stwierdzając, że CPVO naruszył art. 61 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 2100/94 poprzez upoważnienie KSB do dostarczenia nowego materiału, podczas gdy zgodnie z tym przepisem miał on obowiązek odrzucenia wniosku złożonego przez KSB w razie ustalenia, że wnioskodawca ten nie zastosował się do żądania w indywidualnej sprawie, Izba Odwoławcza nieprawidłowo oceniła zakres swobodnego uznania przyznanego CPVO w art. 55 ust. 4 rozporządzenia nr 2100/94.

17. W konsekwencji uznając, że nie ma konieczności badania zasadności zarzutu drugiego, oraz oddalając żądanie interwenientów mające na celu zmianę zaskarżonej decyzji, Sąd uwzględnił skargę i z tego względu stwierdził nieważność zaskarżonej decyzji.

V – Żądania w postępowaniu przed Trybunałem

18. Wnoszące odwołanie żądają, aby Trybunał uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi do ponownego rozpoznania bądź ewentualnie wyrokiem ostatecznym oddalił skargę, którą wniosła Schniga, i w rezultacie utrzymał w mocy zaskarżoną decyzję Izby Odwoławczej. Żądają one ponadto, by Trybunał zasądził od strony przeciwnej zwrot kosztów postępowania.

19. CPVO i Schniga wnoszą do Trybunału o oddalenie odwołania i obciążenie wnoszących odwołanie kosztami postępowania.

VI – Odwołanie

20. Wnoszące odwołanie podnoszą dwa zarzuty odwołania, oba z nich kwestionują ustalenia Sądu dotyczące zarzutu trzeciego podniesionego przez Schnigę w pierwszej instancji.

21. Zarzut pierwszy dotyczy tego, że zarzut trzeci podniesiony w pierwszej instancji przez Schnigę powinien był zostać uznany przez Sąd za niedopuszczalny, a także naruszenia przez Sąd art. 73 ust. 2 rozporządzenia nr 2100/94 przez niezgodne z prawem ponowne rozpatrzenie ustaleń faktycznych dokonanych przez Izbę Odwoławczą. W ramach zarzutu drugiego, który składa się z kilku części, wnoszące odwołanie twierdzą, że przez błędną interpretację zakresu swobodnego uznania przyznanego CPVO Sąd naruszył art. 55 ust. 4 rozporządzenia nr 2100/94 w związku z art. 61 ust. 1 lit. b) i art. 80 tego rozporządzenia.

A – *Pierwszy zarzut odwołania*

1. Zasadnicze argumenty stron

22. W ramach zarzutu pierwszego wnoszące odwołanie podnoszą, że przez ponowne rozpatrzenie ustaleń faktycznych dokonanych przez Izbę Odwoławczą w związku z zarzutem trzecim wysuniętym przez Schnigę Sąd wykroczył poza granice właściwości przyznanej mu w art. 73 ust. 2 rozporządzenia nr 2100/94. Określony w tym przepisie zakres kontroli ograniczony jest do badania zgodności z prawem decyzji Izby Odwoławczej oraz zawężony do kwestii prawnych i nadużycia władzy.

23. W związku z tym Sąd nie powinien był ponownie rozpatrywać oceny dokonanej przez Izbę Odwoławczą w odniesieniu do treści i znaczenia pism z dnia 26 stycznia 1999 r. oraz z dnia 25 marca 1999 r. Gdyby Sąd podzielił ocenę okoliczności faktycznych dokonaną przez Izbę Odwoławczą, nie mógłby dojść do wniosku, że w maju 2001 r. CPVO wciąż mógł skorzystać z uprawnienia na postawie art. 55 ust. 4 rozporządzenia nr 2100/94 w celu skorygowania nieścisłości dotyczącej swoich wcześniejszych żądań.

24. CPVO i Schniga odrzucają zarzut wykroczenia przez Sąd poza granice przyznanej mu właściwości. Twierdzą w szczególności, że z orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości wynika, że jedynie Sąd jest właściwy do ustalenia i oceny istotnego stanu faktycznego oraz do oceny dowodów. Z tego względu nawet gdyby Trybunał Sprawiedliwości stwierdził, że Sąd rzeczywiście ponownie rozpatrzył ustalenia faktyczne, to tak czy inaczej takie rozpatrzenie zawiera się w zakresie właściwości Sądu. Według CPVO i Schnigi Sąd jednak w istocie ponownie rozpatrzył kwalifikację prawną okoliczności faktycznych dokonaną przez Izbę Odwoławczą, a nie ustalenia dokonane przez nią w zakresie okoliczności faktycznych.

2. Ocena

25. Pierwszy zarzut odwołania opiera się, jak się zdaje, na błędnym rozumieniu przyznanej Sądowi mocą art. 73 ust. 2 rozporządzenia nr 2100/94 właściwości w zakresie kontroli zgodności z prawem decyzji Izby Odwoławczej.

26. W tym względzie, o ile zgodnie z utrwalonym orzecznictwem właściwość Trybunału Sprawiedliwości w postępowaniu odwoławczym jest rzeczywiście ograniczona do rozpatrzenia kwestii prawnych, o tyle jasno wynika z wyroku w sprawie Schräder przeciwko CPVO, że właściwość Sądu do kontroli zgodności z prawem decyzji podejmowanych przez Izbę Odwoławczą obejmuje uprawnienie do ustalania istotnych okoliczności faktycznych i dokonywania ich oceny, a także do dokonywania oceny dowodów [5].

27. Należy również zauważyć w tym kontekście, że rozporządzenie nr 2506/95 wprowadziło zmianę brzmienia art. 73 rozporządzenia nr 2100/94 właśnie w celu ujednolicenia procedury odwoławczej w ramach wspólnotowego systemu ochrony odmian roślin z uregulowaniami art. 63 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 40/94 z dnia 20 grudnia 1993 r. w sprawie wspólnotowego znaku towarowego dotyczącymi kontroli przez Sąd zgodności z prawem decyzji izb odwoławczych Urzędu Harmonizacji w ramach Rynku Wewnętrznego (znaki towarowe i wzory) (zwanego dalej „OHIM”) [6].

28. Zgodnie z dokonaną przez Trybunał Sprawiedliwości wykładnią art. 63 ust. 2 rozporządzenia nr 40/94, którą można zatem odnieść do art. 73 rozporządzenia nr 2100/94, Sąd może podjąć się przeprowadzenia pełnej kontroli zgodności z prawem decyzji izby odwoławczej OHIM, w razie potrzeby poprzez zbadanie, czy dokonała ona właściwej kwalifikacji prawnej okoliczności faktycznych lub czy ocena okoliczności faktycznych przedstawionych izbie odwoławczej nie była dotknięta błędami [7].

29. Z powyższego wynika, że pierwszy zarzut odwołania dotyczący naruszenia art. 73 ust. 2 rozporządzenia nr 2100/94 należy oddalić jako bezzasadny.

B – *Drugi zarzut odwołania*

1. Zasadnicze argumenty stron

30. W ramach zarzutu drugiego wnoszące odwołanie podnoszą, że Sąd nieprawidłowo ocenił zakres swobodnego uznania przyznanego CPVO w art. 55 ust. 4 rozporządzenia nr 2100/94 w związku z art. 61 ust. 1 lit. b) i art. 80 tego rozporządzenia. W tym względzie wnoszące odwołanie wyliczają szereg błędnych ustaleń i założeń, których dokonał ich zdaniem w zaskarżonym wyroku Sąd wskutek tej nieprawidłowej oceny uprawnień CPVO.

31. Tak więc utrzymują one w szczególności, że Sąd mylnie założył, iż CPVO przysługiwało uprawnienie do kierowania żądań w indywidualnych sprawach nie tylko w odniesieniu do jakości materiału, który ma zostać przedstawiony w pewnym terminie, ale także w odniesieniu do dokumentacji poświadczającej tę jakość. Natomiast zdaniem wnoszących odwołanie żądania w indywidualnych sprawach w rozumieniu art. 55 ust. 4 rozporządzenia nr 2100/94 dotyczyć mogą wyłącznie samego materiału.

5 — Zobacz podobnie wyrok z dnia 15 kwietnia 2010 r. w sprawie C-38/09 P Schräder przeciwko CPVO, Zb.Orz. s. I-3209, pkt 69; zob. również moją opinię z dnia 3 grudnia 2009 r. w tejże sprawie, pkt 20–23.

6 — Dz.U. L 11, s. 1; zob. motyw trzeci rozporządzenia nr 2506/95.

7 — Zobacz w szczególności wyrok z dnia 18 grudnia 2008 r. w sprawie C-16/06 Les Éditions Albert René przeciwko OHIM, Zb.Orz. s. I-10053, pkt 38, 39.

32. Następnie wnoszące odwołanie podnoszą, że Sąd niesłusznie orzekł, że CPVO był uprawniony do dzielenia żądań w indywidualnych sprawach na dwa autonomiczne i niezależne żądania, jedno dotyczące samego materiału i jedno dotyczące dokumentacji poświadczającej jakość, jak na przykład dostarczenia świadectwa sanitarnego.

33. Według wnoszących odwołanie w świetle art. 61 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 2100/94 Sąd również niesłusznie założył, że CPVO był uprawniony do zezwolenia na ponowne dostarczenie materiału wolnego od wirusów, gdy termin na dostarczenie wspomnianego materiału już upłynął i gdy było już zupełnie jasne, że wspomniany materiał nie jest wolny od wirusów. Sąd niesłusznie orzekł, iż określenie „w możliwie najkrótszym czasie" w odniesieniu do wezwania do przesłania brakującego świadectwa sanitarnego dla dostarczonego już materiału nie może być interpretowane jako termin – a w każdym razie nie jako termin, który upłynął – w przypadku żądania w indywidualnej sprawie w rozumieniu art. 55 ust. 4 rozporządzenia nr 2100/94 ze skutkiem w postaci odrzucenia wniosku na podstawie art. 61 ust. 1 lit. b) tego rozporządzenia.

34. Ponadto Sąd mylnie założył, iż CPVO przyznany został pełny zakres uznania w przedmiocie upewnienia się bez dalszej kontroli hierarchicznej lub sądowej co do prawnej precyzji i jasności jego żądań w indywidualnych sprawach. W tym względzie Sąd niesłusznie orzekł, że kwestie dobrej lub złej wiary przy interpretacji takich żądań były nieistotne. Ani też nie skontrolował on wyraźnie pominiętych przez CPVO ograniczeń przewidzianych w art. 80 rozporządzenia nr 2100/94 w odniesieniu do postępowania w sprawie przywrócenia do stanu pierwotnego.

35. W odpowiedzi CPVO utrzymuje, iż zawsze stał na stanowisku, że zasadnie umożliwił wnioskodawcy dostarczenie po raz drugi materiału roślinnego, ponieważ żądanie w indywidualnej sprawie (pismo z dnia 26 stycznia 1999 r.) nie było wystarczająco precyzyjne. Oceniając w tej konkretnej sprawie żądania sformułowane przez CPVO, należy mieć na uwadze znaczenie w świetle zasady pewności prawa precyzyjnych instrukcji.

36. Jeśli chodzi o żądania dotyczące jakości materiału roślinnego, który miał zostać dostarczony, CPVO podnosi, że dopiero po upływie terminu na dostarczenie materiału oraz po tym, jak został on dostarczony, stało się jasne, że dostarczony powinien zostać materiał roślinny wolny od wirusów. Żądanie sformułowane w dniu 26 stycznia 1999 r. nie było wystarczająco jasne w tym względzie.

37. Z tego powodu zdaniem CPVO nie można uznać, iż KSB nie zastosowało się do żądania, o którym mowa w art. 55 ust. 4 rozporządzenia nr 2100/94. Wynika z tego, że nie było podstaw do odrzucenia wniosku KSB w oparciu o art. 61 ust. 1 rozporządzenia nr 2100/94.

38. W odniesieniu do żądań dotyczących dokumentów CPVO zgadza się z Sądem, że wniosek może zostać odrzucony z powodu niedostarczenia odpowiednich dokumentów, tylko gdy żądanie takie było jasne, w tym w odniesieniu do określenia terminu.

39. CPVO twierdzi ponadto, że postępowanie w sprawie przywrócenia do stanu pierwotnego przewidziane w art. 80 rozporządzenia nr 2100/94 nie miało zastosowania w okolicznościach rozpatrywanej sprawy, gdyż określenie „w możliwie najkrótszym czasie" nie było wystarczająco precyzyjne, aby można je było traktować jako wskazanie terminu, do upływu którego wnioskodawca powinien był podjąć działanie. W każdym razie nawet gdyby uznać to określenie za wystarczająco precyzyjne, to nie stosuje się art. 80 rozporządzenia nr 2100/94 w przypadkach, w których urząd przyczynił się do powstania zwłoki, w tym przypadku poprzez nieudzielenie wyraźnych instrukcji w piśmie z dnia 26 stycznia 1999 r.

40. Wreszcie CPVO zgadza się z Sądem, że dobra lub zła wiara po stronie wnioskodawcy w postępowaniu przed urzędem jest bez znaczenia dla oceny swobody uznania przyznanej CPVO w art. 55 ust. 4 rozporządzenia nr 2100/94.

41. Dlatego też, odrzucając każdy z argumentów wnoszących odwołanie, CPVO twierdzi, że zarzut drugi podniesiony przez wnoszące odwołanie jest w całości bezzasadny.

42. Schniga podkreśla, że wbrew twierdzeniom wnoszących odwołanie przy uwzględnieniu naukowej i technicznej złożoności badania technicznego związanego z wnioskami o objęcie ochroną art. 55 ust. 4 rozporządzenia nr 2100/94 z konieczności przyznaje CPVO dużą swobodę w wykonywaniu jego funkcji. Obejmuje to również, w przypadku gdy CPVO uważa, że nie określił dostatecznie jasno wymagań dotyczących stanu zdrowotnego materiału badawczego – jak w niniejszej sprawie – możliwość udzielenia zezwolenia na „nieprzedkładanie" materiału w rozumieniu art. 61 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 2100/94 w drodze zezwolenia wnioskodawcom na dostarczenie nowego materiału w nowo wyznaczonym terminie.

2. Ocena

43. Drugi zarzut odwołania i jego części skupiają się w istocie na wniosku Sądu – oraz prowadzącym do tego wniosku rozumowaniu opisanym w pkt 62–80 zaskarżonego wyroku – zgodnie z którym Izba Odwoławcza, orzekając, że CPVO naruszył art. 61 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 2100/94 poprzez upoważnienie KSB do dostarczenia nowego materiału roślinnego, podczas gdy zgodnie z tym przepisem powinien był odrzucić ten wniosek, nieprawidłowo oceniła zakres swobody uznania przyznanej CPVO w art. 55 ust. 4 rozporządzenia nr 2100/94. Według wnoszących odwołanie takie upoważnienie mogło wynikać wyłącznie z przewidzianego w art. 80 tego rozporządzenia przywrócenia do stanu pierwotnego, o które jednak KSB nie wystąpiło.

44. Należy na wstępie przypomnieć, że zgodnie z art. 55 ust. 4 rozporządzenia nr 2100/94, CPVO ma prawo do określenia w drodze ogólnych regulacji lub żądań w indywidualnych sprawach, kiedy, dokąd i w jakich ilościach i jakiej jakości należy dostarczyć materiał siewny do badania technicznego oraz próby wzorcowe.

45. W tym względzie należy zauważyć, że w zakresie, w jakim art. 55 ust. 4 rozporządzenia nr 2100/94 przyznaje CPVO uprawnienie do określania zarówno pod względem ilościowym, jak i jakościowym przeznaczonego do badania technicznego materiału, który ma zostać do niego dostarczony, co samo w sobie pociąga za sobą złożoną ocenę naukową i techniczną, należy przyznać CPVO pewną swobodę uznania w stosowaniu tego przepisu [8].

46. Moim zdaniem nie tylko wyraźne brzmienie samego art. 55 ust. 4 rozporządzenia nr 2100/94 zastrzega w tym zakresie i implikuje stosunkowo szeroką swobodę uznania, ale jest to również odzwierciedlone w art. 61 ust. 1 lit. b) tego rozporządzenia, który dopuszcza, aby CPVO zezwolił na niezastosowanie się do jego żądań w rozumieniu art. 55 ust. 4 rozporządzenia i w ten sposób uniknął konieczności odrzucenia wniosku [9].

47. Z tego punktu widzenia według mnie, określając – w pkt 63–65 zaskarżonego wyroku – zakres swobodnego uznania przyznanego w art. 55 ust. 4 rozporządzenia nr 2100/94, Sąd słusznie orzekł, że swobodne uznanie obejmuje prawo CPVO do określania, jeśli uzna to za konieczne, warunków wstępnych dotyczących badania wniosku o przyznanie wspólnotowej ochrony odmian roślin, o ile nie upłynął termin, w ciągu którego wnioskodawca powinien odpowiedzieć na skierowane do niego żądanie w indywidualnej sprawie.

8 — Zobacz podobnie ww. w przypisie 5 wyrok w sprawie Schräder przeciwko CPVO, pkt 77; moją opinię w tejże sprawie, pkt 25; zob. również m.in. wyrok z dnia 14 stycznia 1997 r. w sprawie C-169/95 Hiszpania przeciwko Komisji, Rec. s. I-135, pkt 33, 34.

9 — Zobacz analogicznie w odniesieniu do przysługiwania OHIM szerokiej swobody uznania w zakresie uwzględnienia przywołanych czy przedstawionych z opóźnieniem okoliczności faktycznych i dowodów wyrok z dnia 13 marca 2007 r. w sprawie C-29/05 P OHIM przeciwko Kaul, Zb.Orz. s. I-2213, pkt 42.

48. W tym względzie Sąd, nie naruszając przepisów prawa, miał prawo orzec w pkt 64 zaskarżonego wyroku, że jest zgodna z zasadą dobrej administracji oraz koniecznością zapewnienia właściwego przebiegu i skuteczności postępowań sytuacja, w której gdy CPVO uzna, iż można skorygować nieścisłość, którą zauważył, dysponuje on możliwością dalszego badania złożonego do niego wniosku i nie jest zobowiązany w tych okolicznościach do jego odrzucenia.

49. Sąd miał również rację, wskazując w pkt 65 zaskarżonego wyroku, że nieodłącznym wymogiem zasady pewności prawa jest możliwość ustalenia przez wnioskodawców w jednoznaczny sposób swoich praw i obowiązków oraz podjęcia odpowiednich działań[10]. Ponieważ CPVO, jako organ Unii Europejskiej, związany jest wymogami zasady pewności prawa będącej ogólną zasadą prawa Unii Europejskiej, Sąd mógł – wbrew twierdzeniom wnoszących odwołanie – stwierdzić bez naruszania przepisów prawa, że CPVO był uprawniony do upewnienia się co do tego, że jego żądania w indywidualnych sprawach są jasne i że tym samym wyłącznie na wnioskodawcy spoczywa odpowiedzialność za niezgodność jego działań ze wspomnianymi żądaniami.

50. Jednakże wbrew twierdzeniom wnoszących odwołanie nic w zaskarżonym wyroku nie sugeruje ani nie daje do zrozumienia, że uprawnienia CPVO są całkowicie uznaniowe i nie podlegają żadnej dalszej kontroli hierarchicznej lub sądowej.

51. Dlatego moim zdaniem, określając zakres swobodnego uznania przyznanego CPVO w art. 55 ust. 4 rozporządzenia nr 2100/94, Sąd nie naruszył w tym zakresie przepisów prawa.

52. W kolejnych punktach zaskarżonego wyroku Sąd dokonał oceny okoliczności sprawy z punktu widzenia opisanego powyżej standardu swobodnego uznania.

53. W związku z tym w szczególności w pkt 69 i 72 zaskarżonego wyroku Sąd uznał, że zarówno pisma z dnia 26 stycznia 1999 r. i z dnia 25 marca 1999 r., jak i wiadomość elektroniczna z dnia 13 czerwca 2001 r., które CPVO skierował do KSB w toku postępowania przed tym urzędem, zawierają żądanie w indywidualnej sprawie w rozumieniu art. 55 ust. 4 rozporządzenia nr 2100/94.

54. W tym względzie argument wnoszących odwołanie, zgodnie z którym żądania takie dotyczyć mogą wyłącznie samego materiału, lecz nie dokumentacji poświadczającej jego jakość, takiej jak dokumentacja fitosanitarna stwierdzająca status zdrowotny materiału, powinien zostać odrzucony. W zakresie, w jakim dokumentacja taka dotyczy – jak słusznie zauważył Sąd – jakości materiału, który ma zostać dostarczony, za nadmiernie formalistyczne oraz sprzeczne z opisaną powyżej szeroką swobodą uznania przyznaną CPVO w art. 55 ust. 4 rozporządzenia nr 2100/94 w celu określania m.in. jakości materiału, który ma zostać dostarczony, należałoby uznać stanowisko wykluczające możliwość formułowania takich żądań na podstawie tego przepisu.

55. W tym świetle, nawet gdyby zinterpretować żądanie sformułowane w piśmie z dnia 25 marca 1999 r., jak to utrzymują wnoszące odwołanie, jako osobne żądanie w indywidualnej sprawie dotyczące wyłącznie dokumentacji poświadczającej status zdrowotny materiału, który ma być dostarczony, a nie jakości materiału jako takiego, jak w przypadku żądania we wcześniejszym piśmie z dnia 26 stycznia 1999 r., to nie jest oczywiste – ani nie zostało to poparte przez wnoszące odwołanie dalszymi dowodami – w jakim zakresie skierowanie dwóch żądań w indywidualnej sprawie („dzielenie") miałoby wykraczać poza granice ustanowione w art. 55 ust. 4 rozporządzenia nr 2100/94.

10 — Zobacz podobnie wyrok z dnia 9 lipca 1981 r. w sprawie 169/80 Gondrand i Garancini, Rec. s. 1931, pkt 17; zob. również wyroki: z dnia 15 lutego 1996 r. w sprawie C-63/93 Duff i in., Rec. s I-569, pkt 20; z dnia 14 kwietnia 2005 r. w sprawie C-110/03 Belgia przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. I-2801, pkt 30.

56. Jeśli chodzi o zarzut wnoszących odwołanie, iż Sąd niesłusznie orzekł, że CPVO był uprawniony do zezwolenia na ponowne dostarczenie materiału wolnego od wirusów, gdy termin na dostarczenie wspomnianego materiału już upłynął i gdy było już zupełnie jasne, że wspomniany materiał nie jest wolny od wirusów, należy podkreślić, że w pkt 74 i 75 zaskarżonego wyroku Sąd zaaprobował pogląd wyrażony przez CPVO w wiadomości elektronicznej z dnia 13 czerwca 2001 r. – który został podtrzymany przez CPVO także w niniejszym postępowaniu odwoławczym przed Trybunałem – że instrukcje w pismach CPVO z dnia 26 stycznia 1999 r. i z dnia 25 marca 1999 r. nie podawały w sposób wystarczająco jasny, a tym samym wykluczający wszelkie wątpliwości ze strony KSB, okoliczności, że materiał do przedstawienia powinien być wolny od wirusów. W pkt 76 zaskarżonego wyroku Sąd orzekł ponadto, że zwracając się do KSB w piśmie z dnia 25 marca 1999 r. jedynie o dostarczenie niezbędnego świadectwa sanitarnego „w możliwie najkrótszym czasie", CPVO nie wskazał KSB konkretnego terminu do dostarczenia tego świadectwa.

57. W świetle takiej oceny okoliczności faktycznych, która nie może jako taka zostać zakwestionowana na etapie odwołania przed Trybunałem i zgodnie z którą nie było zatem jasności w odniesieniu do okoliczności, że materiał do dostarczenia w celu badania technicznego powinien być wolny od wirusów, Sąd był według mnie uprawniony przy uwzględnieniu wspomnianych powyżej zasad dobrej administracji i pewności prawa [11] do sformułowania – bez naruszania przepisów prawa – wniosku, że CPVO mógł w ramach swobodnego uznania skorygować w wiadomości elektronicznej z dnia 13 czerwca 2001 r. nieścisłość dotyczącą swoich wcześniejszych żądań w tej mierze oraz upoważnić do dostarczenia nowego materiału wolnego od wirusów.

58. Jeżeli chodzi o następny zarzut wnoszących odwołanie dotyczący naruszenia art. 80 rozporządzenia nr 2100/94 regulującego postępowanie w sprawie przywrócenia do stanu pierwotnego, wystarczy zauważyć, po pierwsze, że KSB nie złożyło w rzeczywistości wniosku o przywrócenie do stanu pierwotnego na podstawie tego przepisu, a po drugie, że – jak słusznie zauważył CPVO – wobec braku jasności co do określenia terminu do dostarczenia materiału roślinnego nigdy w wyraźny sposób nie zaszła przewidziana w tym przepisie przesłanka dotycząca niedotrzymania wyznaczonego terminu; ponieważ, jak wynika z powyższych rozważań, CPVO był uprawniony do upoważnienia do dostarczenia nowego materiału roślinnego w ramach jednego i tego samego postępowania w sprawie wniosku bez konieczności odrzucania pierwotnego wniosku, to nie zachodziła konieczność przywrócenia uprawnienia do dostarczenia materiału roślinnego na podstawie art. 80 rozporządzenia nr 2100/94.

59. W konsekwencji zarzut dotyczący naruszenia tego przepisu należy wobec tego oddalić.

60. Wreszcie wbrew twierdzeniom wnoszących odwołanie w tym względzie Sąd w żaden sposób nie naruszył przepisów prawa, oddalając w pkt 80 zaskarżonego wyroku jako nieskuteczne zarzuty dotyczące złej wiary wysunięte wobec KSB, gdyż zagadnienie to było rzeczywiście nieistotne z punktu widzenia rozstrzyganej przez ten Sąd kwestii, czy swoboda uznania przyznana CPVO w art. 55 ust. 4 rozporządzenia nr 2100/94 pozwalała, czy nie pozwalała temu urzędowi na skorygowanie nieścisłości dotyczącej swoich żądań w indywidualnej sprawie.

61. Wobec powyższego zarzut drugi dotyczący naruszenia art. 55 ust. 4 rozporządzenia nr 2100/94 w związku z art. 61 ust. 1 lit. b) oraz art. 80 tego rozporządzenia należy moim zdaniem również oddalić jako bezzasadny.

62. W świetle całości powyższych rozważań uważam, że odwołanie należy oddalić w całości.

11 — Zobacz pkt 47–49 powyżej.

VII – W przedmiocie kosztów

63. Artykuł 69 § 2 regulaminu postępowania, mający zastosowanie do postępowania odwoławczego na podstawie art. 118 tego regulaminu, stanowi, że kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ CPVO i Schniga zażądały obciążenia wnoszących odwołanie kosztami, a te ostatnie przegrały sprawę, należy obciążyć wnoszące odwołanie kosztami postępowania.

VIII – Wnioski

64. Z przyczyn podanych powyżej proponuję, aby Trybunał:

1) oddalił odwołanie;

2) obciążył wnoszące odwołanie kosztami postępowania.